

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 23 maj 2016
(OR. en)

9111/16

COAFR 138
RELEX 412
ACP 71
DEVGEN 96
ASIM 76
JAI 397
COPS 154
MAMA 82
COWEB 43

LÄGESRAPPORT

från: Rådets generalsekretariat

av den: 23 maj 2016

till: Delegationerna

Föreg. dok. nr: 8933/16, 9242/16

Ärende: De yttre aspekterna av migration
- Rådets slutsatser (den 23 maj 2016)

För delegationerna bifogas rådets slutsatser om de yttre aspekterna av migration, som antogs av rådet vid dess 3466:e möte den 23 maj 2016.

Rådets slutsatser om de yttre aspekterna av migration

1. Rådet framhåller behovet av att ytterligare stärka arbetet med ramen för migrationspolitikens yttre aspekter och bekräftar på nytt sitt engagemang för en omfattande och geografiskt balanserad strategi för migration som fullt ut respekterar internationell rätt och mänskliga rättigheter och som grundar sig på den europeiska migrationsagendan, Europeiska rådets slutsatser och rådets slutsatser av den 12 oktober 2015 och den 12 maj 2016. Rådet erinrar om de åtgärder som vidtagits av EU och dess medlemsstater för att integrera migration som en permanent och strukturell beståndsdel av EU:s utrikespolitik. Även om genomförandet av de överenskomna åtgärderna bör utgöra kärnan i EU:s strategi välkomnar rådet uppmaningar och initiativ till ytterligare gemensamma stärkta EU-åtgärder gentemot tredjeländer från medlemsstaternas sida.
2. I detta avseende förblir rådet övertygat om att en kraftfull, ambitiös och väl samordnad europeisk utrikespolitik kommer att förse EU med de verktyg som krävs för att EU på ett effektivt sätt ska kunna bemöta aktuella och framtida utmaningar på migrationsområdet. Detta kommer att kräva effektiv användning av alla relevanta EU-verktyg och EU-instrument liksom tillräcklig finansiering.

3. Inför Europeiska rådets möte i juni betonar rådet det akuta behovet av att stärka EU:s gemensamma strategi. Rådet understryker behovet av att påskynda arbetet med anknytning till de yttre aspekterna av den europeiska migrationsagendan, de högnivådialoger som drivits framåt av den höga representanten och vice ordföranden, de skräddarsydda landspaket som utarbetas av kommissionens avdelningar och Europeiska utrikestjänsten, handlingsplanen från Valletta och förklaringen från högnivåkonferensen om östra Medelhavs- och västra Balkanrutten och välkomnar de innovativa förslag som samtliga medlemsstater lagt fram, inbegripet den överenskommelse om migration som föreslås av Italien. Rådet kommer också att fortsätta analysera Ungerns förslag "Schengen 2.0". Rådet erinrar dessutom om sina slutsatser av den 12 maj 2016 om EU:s strategi när det gäller tvångsförflyttningar och utveckling.

4. Rådet noterar det konstruktiva resultatet av högnivådialogerna om migration och bekräftar på nytt att sammanförandet av europeiskt mervärde med engagemang och bidrag från medlemsstaternas sida är ett bra sätt att nå framsteg i specifika dialoger med tredjeländer. Detta framgår även av ordförandeskapets och enskilda medlemsstaters direkta engagemang till stöd för den höga representanten och vice ordföranden, tillsammans med det arbete som drivits framåt av kommissionen. Mot denna bakgrund är det av största vikt att EU och medlemsstater ytterligare konsoliderar och driver denna gemensamma strategi för att hantera gemensamma utmaningar och maximera effekten av det gemensamma arbetet. Förbindelserna med tredjeländer måste i detta avseende vara nära samordnat. Rådet kommer regelbundet att utvärdera de framsteg som gjorts.

5. Rådet fortsätter att stödja det gemensamma arbetet med de skräddarsydda landspaketen, särskilt de som avser ett antal viktiga partnerländer i Afrika och Asien, inom ramen för högnivådialogerna och med utnyttjande av incitamentspaket för att åstadkomma resultat. Landspaketen bör tydligt ange ömsesidiga åtaganden från EU och dess medlemsstater respektive partnerlandet.

Rådet erinrar om vikten av att främja en enhetlig omorientering av EU:s och medlemsstaternas instrument för yttre åtgärder, bland annat genom gemensam programplanering och gemensamma samordningsresurser, i syfte att stödja yttre åtgärder avseende migration.

6. Rådet upprepar vikten av ett fullständigt genomförande av handlingsplanen från Valletta och erinrar om överenskommelsen från Valletta om att åstadkomma resultat inom handlingsplanens samtliga fem pelare och i samtliga tre regioner (Nordafrika, Sahelområdet/Tchadsjön och Afrikas horn). Det välkomnar det snabba godkännandet av projekt för 751 miljoner euro inom Europeiska unionens förvaltningsfond för nödåtgärder i Afrika och understryker behovet av att säkerställa ett väl avvägt och fullständigt genomförande i enlighet med principerna om effektivitet, partnerskap och komplementaritet liksom med EU:s intresse av bättre samarbete i fråga om återvändande och återtagande. Rådet ser fram emot att stärka insatserna, i nära samarbete med afrikanska länder, genom en samordnad, öppen och strategisk politisk dialog (inbegripet Khartoum- och Rabatprocesserna), i synnerhet genom ett avstämningsmöte på expertnivå i juni om genomförandet av handlingsplanen från Valletta samt genom mötet mellan högre tjänstemän 2017 och uppmanar förvaltningsfondens strategiska styrelse att ge vidare strategisk vägledning. Rådet kommer noga att följa genomförandet av handlingsplanen från Valletta och uppmanar den höga representanten och kommissionen att rapportera om framstegen vid ett kommande möte i rådet.

7. Rådet erinrar även om vikten av kopplingen mellan säkerhet och utveckling och om betydelsen av att snabbt genomföra initiativet för kapacitetsuppbyggnad till stöd för säkerhet och utveckling som en del av lösningen.

8. Inom detta helhetsperspektiv utgör samarbete om återvändande och återtagande en viktig del av ett bredare och väl avvägt samarbete med partnerländer. Rådet erinrar om behovet av ett fullständigt och faktiskt genomförande av befintliga återtagandeavtal gentemot samtliga deltagande medlemsstater. De förhandlingar som rådet redan gett mandat för och de pågående förhandlingarna om återtagandeavtal måste intensifieras och slutföras så snart som möjligt, i nära samordning med medlemsstaterna. Rådet månar, tillsammans med kommissionen, starkt om ett fördjupat och mer effektivt samarbete i fråga om återvändande med viktiga ursprungs- och transitländer, särskilt med Pakistan, Afghanistan och Bangladesh, och välkomnar kommissionens rekommendation om bemyndigande att inleda förhandlingar om ett återtagandeavtal mellan EU och Förbundsrepubliken Nigeria. Rådet erinrar om alla relevanta rättsliga skyldigheter i förhållande till AVS-länderna enligt Cotonouavtalet. I detta avseende kan samarbetet med ursprungs- och transitländer också innefatta identifiering av personer i behov av skydd och assisterande program för frivilligt återvändande för strandade migranter.

Rådet erinrar om behovet av samarbete om migration med alla tredjeländer som spelar en avgörande roll för hanteringen av de aktuella irreguljära migrationsströmmarna, däribland Irak.

9. Den kombination av dialog, uppdrag och instrument som beskrivs ovan måste leda till synbara förbättringar i samarbetet med viktiga partnerländer. Denna strategi bör, som en del av en strategisk och operativ plan, grundad på konkreta åtgärder på kort, medellång och lång sikt, utgöra en central del av den europeiska migrationsagendans externa aspekter och de vidare förberedelserna inför europeiska rådets möte i juni.

Rådet understryker vikten av förvaltning av EU:s och Schengenområdets yttre gränser.

10. Rådet välkomnar de insatser som har gjorts avseende den östra Medelhavsrutten för att hantera de stora flyktingströmmarna och irreguljära migrationsströmmarna längs med västra Balkanrutten och understryker vikten av de vidare beslutsamma steg som tagits inom ramen för genomförandet av uttalandet från EU och Turkiet av den 18 mars. Det fortsatta nära samarbetet med Turkiet inom den fastställda ramen bidrar till att undanröja incitamenten för migranter och asylsökande att med risk för livet försöka ta sig till EU via irreguljära rutten. Minskningen av migrationsströmmarna måste vara hållbar. Ett aktivt informationsutbyte, samordning och samarbete inom EU och med tredjeländer har i detta sammanhang visat sig vara verkningsfullt och bör fortsätta, vilket även gäller hjälpen med att hantera de övergripande utmaningar som är kopplade till migration. Det är viktigt med fortsatt vaksamhet vad gäller den östra Medelhavsrutten och att använda ramen för regionala processer (Budapest- och Pragprocesserna) för att hantera migrationsströmmarna bättre.

Alla relevanta EU-instrument bör utnyttjas för att bekämpa den organiserade kriminella människohandeln, upplösa nätverken av människosmugglare och ta itu med den humanitära krisen genom att på lämpligt sätt återupprätta en säker och ordnad hantering av migrationsströmmarna.

Rådet bekräftar dessutom sitt stöd till Jordanien, Libanon och Irak och upprepar sin uppmaning att utlovade medel omedelbart ska betalas ut och EU-pakter för Jordanien och Libanon ska slutföras för att öka stödet till flyktingar och värdsamhällen i båda länderna.

11. Vad gäller den centrala Medelhavsrutten betonar rådet att de många verktyg som finns tillgängliga måste användas för att hantera strömmarna i samarbete med tredjeländer som utgör ursprungs- och transitländer som en del av EU:s regionala strategi för migration, inbegripet GSFP-instrument. Rådet betonar i synnerhet vikten av det arbete som ska utföras på begäran av och i partnerskap med Libyens nationella samlingsregering vad gäller en övergripande strategi för att hantera migrationen, som inbegriper kampen mot människosmugglare och människohandlare, såväl som kapacitetsuppbyggnad och utbildning av den libyska kustbevakningen och flottan som en av de ytterligare två stöduppgifter som ska genomföras av Insatsen Eunavfor MED Sophia. Arbeta kommer att utföras i detta syfte för att ändra mandatet för Insatsen Eunavfor MED Sophia liksom för att eventuellt få till stånd en utökad civil GSFP-närvaro i Libyen, som även omfattar gränsförvaltningsstöd, utöver de befintliga EU-finansierade kapacitetsuppbyggnadsprojekten.

Med bibehållet fokus på huvudmandaten för de nuvarande GSFP-uppdragen och GSFP-insatserna i Sahelregionen kan arbetet fortsätta med frågan om hur de kan bidra till ökad övergripande stabilitet och säkerhet och förbättrad gränsförvaltningskapacitet i regionen.

Arbete med den centrala Medelhavsmigrationsrutten kommer att utföras i nära samarbete med UNHCR och IOM, och med ursprungs- och transitländer för att garantera skydd till behövande, ett värdigt mottagande av strandade migranter och återvändande för irreguljära migranter, inbegripet självmant återvändande och återanpassningsprojekt, bland annat i Niger, som en fortsättning på det befintliga och pågående arbetet.

Ytterligare alternativ i samband med migrationsutmaningar bör beaktas, bland annat vad gäller kapacitetsuppbyggnad, förstärkning av gränsförvaltning, informationsutbyte och kampen mot terrorism och organiserad brottslighet.

12. Med beaktande av positiva resultat erinrar rådet om vikten av att fortsätta och stärka samarbetet med tredjeländer på den västra Medelhavsrutten, inbegripet via bilaterala och multilaterala initiativ.

13. Även om det är viktigt att komma till rätta med hanteringen av pågående migrationsströmmar omedelbart och på kort sikt, upprepar rådet vikten av att ta itu med de underliggande orsakerna till irreguljär migration och tvångsförflyttning, bland annat med hjälp av förebyggande och lösning av konflikter för att bättre kunna hantera blandade migrationsströmmar. Det är av avgörande betydelse att man beaktar de många olika komplexa orsaker som ligger till grund för migrationsströmmar, bygger starka partnerskap med ursprungs- och transitländer och tredjeländer som är värdländer, som bygger på ömsesidigt förtroende, med hållbara, långsiktiga strategier och att man till fullo utnyttjar befintliga processer och program. Rådet framhåller vikten av informations- och varningskampanjer i tredjeländer om riskerna med människosmuggling och människohandel. Rådet är fortsatt ytterst vaksamt vad gäller möjliga nya rutter för irreguljär migration och efterlyser lämpliga åtgärder som kan komma att bli nödvändiga på området. Det är dessutom nödvändigt att hantera migration som en långsiktig utmaning och möjlighet, inte bara som ett kortsiktigt fenomen.

14. Rådet erinrar om det faktum att världen står inför den högsta nivån av tvångsförflyttning sedan andra världskriget med fler än 60 miljoner flyktingar och internflyktingar. Hanteringen av blandade migrationsströmmar är inte bara ett europeiskt ansvar, utan ett globalt ansvar, och kräver kollektiva åtaganden och lösningar. Det kräver att ursprungs-, transit- och destinationsländer bygger upp genuina partnerskap på grundval av stärkt ömsesidigt stöd och solidaritet, och en rättvis och balanserad ansvarsfördelning inom det internationella samfundet. EU kommer att fortsätta att verka kraftfullt för att internationell rätt ska respekteras, inbegripet internationell humanitär rätt, flyktingrätt – särskilt principen om "non-refoulement" – och internationell människorättslagstiftning.

15. I detta sammanhang framhåller rådet vikten av de globala evenemangen med anknytning till migrationsströmmar och flyktingkrisen, som världstoppmötet om humanitära frågor och de evenemang på hög nivå som äger rum i samband med FN:s generalförsamling i september 2016. Under dessa evenemang kommer EU och medlemsstaterna att vara redo att aktivt engagera sig för en rättvis och balanserad ansvarsfördelning inom det internationella samfundet.